

Eskili

“Prometeu i mbërthyer”

Struktura e subjektit të tragjedisë

1. PROLOGU

Skena është një vend i shkretë malor në Kaukaz.

Hynë Hefesti, zoti i zjarrit, Pushteti dhe Dhuna (personazh memec) që sjellin Prometeun në pranga. Hefesti, sipas urdhrit të Zeusit, mbërthen në shkëmb Prometeun.

Largohen tre të parët dhe Prometeu monologon duke thirrur dëshmitarë elementët e natyrës të shohin si po vuan për shkak se vodhi zjarrin dhe ua dhuroi atë njerëzve.

2. PARODIA

Hyn në skenë kori i dymbëdhjetë vajzave oqeanide dhe fillon të dialogojë me Prometeun duke i shprehur keqardhjen për dënimin e tij. Prometeu bën fjalë për profecinë e rrëzimit të Zeusit nga froni (pa përmendur dasmën).

3. EPISODET DHE STASIMAT

Episodi i parë

Me kërkesën e korit Prometeu tregon si e ndihmoi Zeusin të marrë fronin duke rrëzuar Kronin dhe klanin e tij dhe si u “shpërblye”. Tregon si iu kundërvu Zeusit kur ky donte të zhdukte racën njerëzore dhe si i shpëtoi ata duke ua hequr frikën e vdekjes dhe duke iu dhënë zjarrin. Këtë të fundit kori ai zë për mëkat, por ai thotë se gjithçka e bëri me vetëdije të plotë.

Hyn në skenë Oqeani i cili i propozon Prometeut të matë fjalët dhe të ulë kokën në mënyrë që ai të mund të ndërhyjë tek Zeusi për të. Prometeu e kthen prapsht duke mos e pranuar propozimin, madje duke i folur me ironi. Oqeani largohet.

Stasima e parë

Vajtimit i korit në vargje (sistem strofash dhe antistrofash) duke treguar se të gjithë vajtojnë për vuajtjet e Prometeut.

Episodi i dytë

Prometeu rendit gjithë të mirat që u ka mësuar njerëzve (dituritë, ndërtimin, zbutjen e kafshëve, numrat etj.) dhe që i ka shndërruar nga “hije të vagullta ëndrrash” në njerëz.

Në dialog me korin tregon se fatit nuk i shpëton askush, madje as Zeusi. Nuk tregon çfarë i ka paracaktuar fati Zeusit, pavarësisht se nënkuptohet që duhet ta dijë. Thotë hapur se ky informacion i duhet për t’u çliruar nga prangat.

Stasima e dytë

Mësimi që kori ka nxjerrë nga ky pësim i Prometeut është të jetë gjithmonë kryeulur ndaj perëndive. Frika mos shkaktojë zemërimin e perëndive zotëron në këto këngë të korit.

Episodi i tretë

Hyn loja e çmendur, e shndërruar në lopë dhe e përndjekur nga zekthi. Pas kërkesës së korit, tregon historinë e vuajtjeve të saj: dashurinë e Zeusit, xhelozinë e Herës dhe përndjekjen

nga kjo e fundit. Prometeu i tregon të ardhmen e saj, kur do t'i mbarojnë vuajtjet dhe si njëri nga pasardhësit e saj do të bëhet shpëtimtari i tij (e ka fjalën për Herakliun, pavarësisht se nuk e përmend me emër).

Prometeu tregon për martesën e Zeusit që do ta rrëzojë atë nga froni.

Stasima e tretë

Duke reflektuar për vuajtjet e losë, kori lutet që të mos i shkojë kurrë mendja në një martesë të papërshtatshme me një hyjni ose me një të sërës së lartë.

4. EKSODI (EPILOGU)

Fillimisht Prometeu ripërsërit profecinë e rrëzimit të Zeusit nga trashëgimtari. Kur kori e këshillon të jetë i kujdesshëm, sepse krenaria ndëshkohet, Prometeu i kthehet: "Lajkato, përulju sundimtarit".

Hyn në skenë Hefesti i dërguar prej Zeusit dhe, me një gjuhë arrogante i kërkon Prometeut t'i zbulojë rrezikun që i kanoset kryeperëndisë. Prometeu e shpërfill, madje tregohet përbuzës ndaj përpjekjeve të tij për ta bindur. Kori e këshillon për maturi dhe sheshim të konfliktit.

Hermesi i i kërkon korit të largohet që të mos e pësojë nga zemërimi i Zeusit ndaj Prometeut, por kori nuk pranon.

Largohet Hermesi dhe skena përmbysset nga rrufetë e Zeusit që rropos kështu Prometeun.

<https://www.klasaletersi.com>